

ZAKON

O OMLADINSKIM ZADRUGAMA REPUBLIKE SRPSKE

("Sl. glasnik RS", br. 3/1996 i 21/1996)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Omladinska ili studentska zadruga (u daljem tekstu: zadruga) je samostalna, neprofitna organizacija studenata, učenika i nezaposlene omladine (u daljem tekstu: zadrugari) koji se udružuju u zadrugu na principima samopomoći, solidarnosti, uzajamne pomoći i dobrovoljnosti, a u cilju sticanja sredstava ličnim radom za zadovoljavanje ličnih i zajedničkih potreba, poboljšanja uslova školovanja, ličnog standarda i društvenog položaja mladih, sticanja prvih radnih iskustava, razvijanja sposobnosti i naklonosti za rad i izgrađivanje stvaralačkog i odgovornog odnosa prema radu na području Republike Srpske.

Ciljeve iz stava 1. ovog člana, zadrugari ostvaruju privremenim i povremenim radom, koji nema karakter radnog odnosa, za potrebe pravnih i fizičkih lica (u daljem tekstu: poslodavac).

Član 2

Zadruga je pravno lice.

Zadruga se upisuje u registar koji se vodi kod nadležnog suda.

Član 3

Zadruga posluje na principu samofinansiranja i podmirivanja stvarnih troškova poslovanja, vršeći određenu socijalnu i vaspitnu funkciju i ne osniva se radi posredovanja u zapošljavanju, pružanju usluga na tržištu, i ostvarivanja i raspodele dobiti.

Član 4

Za obavljanje stručnih, administrativnih i njima sličnih poslova zadruga može zapošljavati lica u skladu sa Zakonom o radnim odnosima.

Na zaposlena lica u zadruzi ne mogu se prenositi prava o kojima odlučuju zadrugari.

Član 5

Zadruga odgovara za svoje obaveze svom svojom imovinom.

Zadruga posluje sa trećim licima u ime i za račun svojih članova, odnosno u ovoje ime i za račun svojih članova.

Član 6

Zadruga ne može da počne sa radom i vrši delatnost ako nadležni organ uprave nije doneo rešenje da su ispunjeni uslovi u pogledu tehničke opremljenosti, zaštite na radu, zaštite i unapređenja čovekove sredine, kao i saglasnost Saveza zadrugara Republike Srpske da su ispunjeni uslovi u skladu sa pravilima omladinskog i studentskog zadrugarstva, i drugih uslova u skladu sa zakonom.

Zadruga može obavljati svoju delatnost samo u prostorijama koje su registrovane za obavljanje ove delatnosti.

Bliže uslove u pogledu poslovnog prostora i drugih sredstava za osnivanje i rad omladinske zadruge propisuje Ministar trgovine i snabdevanja.

Ispunjenost uslova u pogledu poslovnog prostora i drugih sredstava za osnivanje i rad omladinske zadruge utvrđuje Ministarstvo trgovine i snabdevanja u roku od 45 dana od dana podnošenja zahteva. Ako ministarstvo ne reši po zahtevu u propisanom roku smatralo se da omladinska zadruga ispunjava te uslove.

Član 7

Zadruga ima firmu, koja sadrži oznaku omladinska, odnosno studentska, ime i sedište. Zadruga može imati skraćenu oznaku firme.

II - OSNIVANJE I ČLANSTVO

Član 8

Zadrugu mogu osnovati najmanje 50 studenata, učenika i nezaposlenih lica od 15 do 35 godina starosti.

Ista prava i obaveze imaju osnivači i naknadno učlanjeni u zadrugu.

Zadruga se osniva donošenjem odluke o osnivanju i usvajanjem Pravila zadruge na osnivačkoj skupštini.

Član 9

Pravilima zadruge se uređuje naročito:

1. Firma, sedište i delatnost zadruge;
2. Korištenje sredstava, naknade za izvršeni rad i način odlučivanja o sredstvima;
3. Način obrazovanja i raspodele prihoda, obrazovanje i korištenje sredstava fondova;
4. Prava i obaveze zadrugara;
5. Predstavljanje i zastupanje zadruge;
6. Delokrug rada organa upravljanja i drugih organa, kao i način odlučivanja;
7. Postupak i način imenovanja i razrešenja direktora;
8. Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u zadruzi;
9. Informisanje zadrugara;
10. Kontrola poslovanja, disciplinska i materijalna odgovornost;
11. Uslove za pristupanje, isključenje i prestanak svojstava zadrugara;
12. Prestanak rada zadruge;
13. Ostala pitanja od interesa za rad zadruge.

Član 10

Zahtev za upis u sudski registar podnosi se nadležnom sudu.

Uz zahtev za upis u sudski registar se podnosi:

1. Odluka o osnivanju;
2. Pravila zadruge;
3. Spisak osnivača sa dokazima da ispunjavaju uslove za članstvo;
4. Zapisnik sa sednice osnivačke skupštine;
5. Dokaz o obezbeđenim poslovnim prostorijama za rad zadruge;
6. Dokazi o obezbeđenim sredstvima za početak rada zadruge;
7. Overen potpis lica ovlašćenog za zastupanje.

Zadruga može početi sa radom danom upisa u sudski registar.

Član 11

Članstvo u zadruzi je dobrovoljno.

Osnivači zadruge su članovi zadruge.

Status zadrugara stiče se uplatom članarine i potpisivanjem pristupnice.

Svojstvo zadrugara se dokazuje članskom knjižicom i godišnje se obnavlja.

Isto lice ne može biti istovremeno član više zadruga.

Omladinska zadruga izdaje zadrugarima člansku knjižicu o članstvu u omladinskoj zadruzi u koju se unose lični podaci o zadrugaru i o njegovom radnom angažovanju.

Omladinska zadruga vodi evidenciju o članovima zadruge, radnom angažovanju zadrugara (podatke o poslodavcu, vrsti posla, vremenu radnog angažovanja i sl.) i o ostvarenim naknadama za rad. Sadržaj i oblik knjižice iz stava 6. ovog člana i sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 7. ovog člana propisuje Ministar trgovine i snabdevanja.

III - DELATNOST ZADRUGE

Član 12

Delatnost zadruge je organizovano obavljanje poslova, za potrebe pravnih i fizičkih lica (poslodavaca), koji nemaju karakter radnog odnosa kao što su:

1. Privremeni i povremeni poslovi;
2. Poslovi čiji je obim privremeno povećan;
3. Poslovi odsutnog radnika i
4. Sezonski poslovi.

Član 13

Zadruga i poslodavac su dužni da pre početka rada utvrde prava i obaveze zadrugara, zadruge i poslodavca.

IV - PRAVA I OBAVEZE ZADRUGARA

Član 14

Zadrugar ima pravo na zdravstvenu zaštitu ako nije obezbeđena po drugom osnovu i na penzijsko i invalidsko osiguranje za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti.

Uplata doprinosa za ostvarivanje prava iz prethodnog stava vrši se u skladu sa odredbama Zakona o doprinosima.

Način ostvarivanja prava iz stava 1. ovog člana doprinos utvrđuje Savez omladinske i studentske zadruge Republike Srpske i Javni fond penzijsko-invalidskog osiguranja u skladu sa odredbama Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju.

Član 15

Zadrugar ima pravo na naknadu za izvršeni rad u iznosu utvrđenom opštim aktom zadruge.

Član 16

Aktima zadruge bliže se određuju osnovi i merila za utvrđivanje naknade za rad članova zadruge, način obračunavanja, vreme, način i rokovi isplate, način vođenja evidencije o radu, kao i druga pitanja u vezi sa isplatom naknade zadrugara.

Član 17

Poslodavac je dužan da zadrugaru obezbedi zaštitu na radu u skladu sa propisima o zaštiti na radu.

Član 18

Zadrugar ima pravo na naknadu štete koju je pretrpio na radu ili u vezi sa radom.

Obveznik naknade iz stava 1. ovog člana je poslodavac.

V - UPRAVLJANJE ZADRUGOM

Član 19

Zadrugom upravljaju zadrugari po principu jedan zadrugar jedan član.

Član 20

Organi zadruge su:

1. Skupština;
2. Upravni odbor;
3. Nadzorni odbor i

4. Direktor.

Član 21

Skupština je najviši organ upravljanja zadrugom.
Skupštinu čine predstavnici zadrugara.
Skupština broji najmanje 21 člana.
Skupština se sastaje najmanje jednom godišnje.

Član 22

Skupština u okviru svoje nadležnosti, donosi:

1. Pravila i druge opšte akte;
2. Utvrđuje osnove poslovne politike i mere za njihovo sprovođenje;
3. Imenuje i razrešava direktora zadruge i daje smernice za njegov rad;
4. Usvaja izveštaj o radu;
5. Bira i razrešava upravni i nadzorni odbor, kao i druge organe zadruge;
6. Odlučuje o drugim pitanjima predviđenim Pravilima zadruge.

Član 23

Upravni odbor je izvršni organ skupštine.
Upravni odbor broji najmanje 5 članova iz reda zadrugara.

Član 24

Upravni odbor u okviru svoje nadležnosti:

1. Utvrđuje, predloge odluka za skupštinu;
2. Sprovodi odluke i smernice skupštine;
3. Odlučuje po drugim pitanjima.

Član 25

Nadzorni odbor je organ unutrašnje kontrole i nadzora u zadruzi i broji najmanje 5 članova.
Svaki član nadzornog odbora ima jedan glas. Odluke nadzornog odbora donose se većinom glasova svih članova odbora.
Član nadzornog odbora koji se ne slaže sa odlukom nadzornog odbora može izdvojiti svoje mišljenje.

Član 26

Nadzorni odbor je dužan da:

1. Kontroliše celokupan rad i poslovanje zadruge, rad upravnog odbora i direktora;
2. Vršiti nadzor nad upotrebom materijalnih sredstava;
3. U pismenom obliku obavesti skupštinu o rezultatima nadzora, ukazujući na eventualne propuste upravnog odbora, direktora i drugih zaposlenih lica.

Izveštaji nadzornog odbora obavezno se dostavljaju Savezu omladinskih i studentskih zadruga Republike Srpske.

Član 27

Način izbora i mandat članova skupštine, upravnog i nadzornog odbora uređuje se pravilima zadruge.

Član 28

Direktor je poslovodni organ zadruge.

Mandat direktora traje 5 godina, sa mogućnošću ponovnog izbora.

Direktor organizuje i rukovodi procesom rada i poslovanjem zadruge, zastupa zadrugu prema trećim licima i odgovoran je za zakonitost rada.

Član 29

Način izbora i druga pitanja od značaja za rad, obaveze, odgovornosti i prava direktora i drugih organa zadruge utvrđuje se pravilima.

VI - UTVRĐIVANJE I RASPOREĐIVANJE PRIHODA

Član 30

Za podmirivanje ličnih i zajedničkih potreba zadrugara, troškova poslovanja i za zadovoljene drugih potreba zadruga stiže sredstva od poslodavca kod kojeg su zadrugari angažovani, kao i iz drugih izvora.

Član 31

Sredstva zadruge iz prethodnog člana raspoređuje se na:

1. Sredstva za lične potrebe zadrugara, a na osnovu radnog angažovanja i to u iznosu utvrđenom aktima zadruge;
2. Sredstva za troškove poslovanja i druge zajedničke potrebe zadrugara i zadruge u visini od 9%;
3. Sredstva za zajedničke potrebe zadruga i zadrugara koje se podmiruju preko Saveza zadruga Republike Srpske u visini od 1,00%.

Član 32

Sredstva iz tačke 1. člana 31. obračunavaju se i isplaćuju zadrugaru na način i u roku utvrđenom aktom zadruge, a najkasnije narednog dana nakon uplate od strane poslodavca.

Obračun i prenos sredstava iz člana 31. tačka 3. vrši se prilikom obračuna i isplate sredstava.

Član 33

Na naknade za rad članova zadruge čiji ukupni iznos u toku meseca nije veći od prosečne mesečne bruto plate u Republici Srpskoj ne plaćaju se porezi.

Zadruga je dužna da vodi evidenciju isplaćenih naknada za rad zadrugara i da na ukupne zarade veće od iznosa utvrđenog u stavu 1. ovog člana izvrši obračun poreza u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak građana.

Član 34

Višak prihoda nad rashodima usmerava se u fond zajedničkih potreba zadrugara.

Višak prihoda nad rashodima nema karakter dobiti i ne može se raspoređivati po osnovu osnivačkih prava i za ličnu potrošnju zaposlenih.

Član 35

Sredstva fonda zajedničkih potreba zadrugara koriste se na principu solidarnosti za poboljšanje uslova života, školovanja i stanovanja zadrugara i zaposlenih u zadruzi finansiranje programa i akcija mladih, unapređenju poslovanja zadruge i za druge namene od zajedničkog interesa za zadrugare.

VII - SAVEZ OMLADINSKIH ZADRUGA

Član 36

Omladinske zadruge se udružuju u Savez omladinskih i studentskih zadruga Republike Srpske (u daljem tekstu: savez).

Član 37

Savez pruža stručnu i drugu pomoć pri osnivanju novih i u radu postojećih zadruga, saraduje sa nadležnim organima prilikom donošenja propisa i mera od interesa za zadrugu, inicira njihovo donošenja i obezbeđuje njihovu doslednu i jedinstvenu primenu, vrši poslovno povezivanje i informisanje, stara se o njegovanju dobrih poslovnih običaja, zadružnih principa i poslovnog morala, utvrđuje opšta pravila rada i poslovnog ponašanja članica Saveza u međusobnim odnosima i odnosima sa trećim licima, zastupa zajedničke interese omladinskog zadrugarstva, zaključuje

kolektivne ugovore, utvrđuje i izdaje obrasce članske karte i drugih poslovnih dokumenata članica, organizuje rad zadrugara u inostranstvu i obavlja poslove od interesa za zadrugare i zadruge. U savezu se vodi jedinstvena evidencija zadruga i zadrugara. Zadruge su dužne da redovno dostavljaju podatke po metodologiji koju utvrdi savez.

Član 38

Pravilima saveza bliže se utvrđuju pitanja nadležnosti i izbora organa saveza, suda časti, zadružne revizije, članarine i druga pitanja.

Član 39

Savez donosi opšta pravila kojim se bliže uređuju pitanja od interesa za rad omladinskih zadruga uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog ministarstva.

Opšta pravila su obavezna za sve omladinske i studentske zadruge.

Opšta pravila objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

VIII - PRESTANAK RADA ZADRUGE

Član 40

Zadruga prestaje sa radom:

1. Ako nije u mogućnosti da trajnije ispunjava svoje obaveze u pogledu ciljeva radi kojih je osnovana;
2. Ako je pravosnažnom sudskom odlukom utvrđena ništavnost upisa zadruga u registar;
3. Ako se prema zadruzi izrekne zabrana vršenja delatnosti;
4. Usled pripajanja drugoj zadruzi;
5. i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Član 41

Sredstva koja preostanu posle prestanka rada zadruga prenose se Savezu zadruga i koriste se za osnivanje nove zadruga, odnosno za razvoj zadrugarstva za područje na kojem je poslovala zadruga koja prestaje sa radom.

IX - KAZNE NE ODREDBE

Član 42

Novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara kazniće se za privredni prestup zadruga ako:

1. Učlani lice koje ne ispunjava uslova propisane ovim zakonom (član 11.);
2. Obavlja delatnosti suprotno ovom zakonu (član 12.);
3. Rasporedi prihode suprotno zakonu (član 30. i 31.).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u zadruzi novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara.

Član 43

Novčanom kaznom od 5.000 do 10.000 dinara kazniće se za prekršaj zadruga ako:

1. Započne sa radom pre upisa u sudski registar (član 10.);
2. ne izda člansku knjižicu o članstvu u omladinskoj zadruzi (član 11. stav 6.),
3. ne ustanovi evidenciju, odnosno ne vodi evidenciju na propisan način (član 11. stav 7.)
4. Ograniči protivzakonita prava zadrugara (član 14. i 16);
5. Ne vodi evidenciju o vremenu provedenom na radu zadrugara preko zadruga;
6. Ne sazove skupštinu (član 21. stav 4. ovog zakona);
7. Neblagovremeno raspoređuje prihod i ispunjava obaveze (član 31. i 32. ovog zakona);
8. Koristi sredstva fonda zajedničkih potreba protivno nameni (član 35. ovog zakona).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u zadruzi novčanom kaznom od 500 do 1.000 dinara.

Član 44

Novčanom kaznom od 50 do 300 dinara kazniće se zadrugar ako:

1. se istovremeno učlani u više zadruga (član 11. stav 4. ovog zakona);
2. prilikom učlanjenja u zadrugu da netačne podatke;
3. svoju člansku kartu ustupi licu koje nema pravo na članstvo u zadrugi.

Član 45

Novčanom kaznom od 5.000 do 10.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac ako:

1. Angažuje zadrugara za rad na poslovima suprotno ovom zakonu (član 12. ovog zakona);
2. Angažuje zadrugara bez utvrđenih prava i obaveza sa zadrugom (član 13. ovog zakona);
3. Ne utvrdi identitet angažovanih zadrugara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice poslodavaca novčanom kaznom od 100 do 1.000 dinara.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 46

Postojeće omladinske i studentske zadruge dužne su da svoja akta i organizaciju usklade sa ovim zakonom u roku od 6 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ako omladinska, odnosno studentska zadruga ne postupi po odredbi iz stava 1. ovog člana ne može obavljati delatnost utvrđenu ovim zakonom, vrši se njeno brisanje iz registra.

Član 47

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primena Zakona o zadrugama ("Službeni list SFRJ", broj 3/90).

Član 48

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Samostalni članovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o omladinskim zadrugama (*"Sl. glasnik RS", br. 21/1996*)

Član 5

Postojeće omladinske i studentske zadruge dostavljaju dokaze o ispunjenosti uslova, koje u skladu sa ovim zakonom utvrđuje Ministarstvo trgovine i snabdevanja, nadležnom sudu u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu propisa kojim se utvrđuju ti uslovi.

Po isteku roka iz stava 1. ovog člana omladinska zadruga koja ne podnese dokaz o ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana prestaje sa radom i sud će je posle sprovedenog postupka likvidacije brisati iz sudskog registra.

Član 6

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".